

บันทึก

เรื่อง การต่ออายุพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่
ที่จะเวนคืนเพื่อประโยชน์ในการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม

การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือ ที่ อก ๐๘๒๕/๒๕๓๐ ลง วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๓๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า พระราชกฤษฎีกา กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนในท้องที่กิ่งอำเภอบ้านฉาง อำเภอเมืองระยอง และอำเภอ เมืองระยอง จังหวัดระยอง พ.ศ.๒๕๒๕ ซึ่งได้ออกใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๒๕ และ จะสิ้นสุดลงในวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๐ กำหนดให้การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเข้าไป ทำการสำรวจที่ดินที่จะใช้จัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งเมื่อได้ทำการสำรวจแล้ว การนิคม อุตสาหกรรมฯได้ออกพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่ตำบลห้วยโป่ง และตำบล มาบตาพุด อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง พ.ศ.๒๕๒๗ และเริ่มพัฒนาที่ดินเพื่อจัดตั้งเป็นนิคม อุตสาหกรรมและจัดแบ่งพื้นที่เพื่อให้ผู้ประกอบการจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรม แต่เนื่องจากมี ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมจองพื้นที่เกือบเต็มจำนวน การนิคมอุตสาหกรรมฯได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า ควรจัดทำที่ดินเพิ่มเติมเตรียมรองรับการขยายตัวด้านอุตสาหกรรมที่จะเพิ่มขึ้น และโดยที่ ที่ดินตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว การนิคมอุตสาหกรรมฯมิได้ออกพระราชบัญญัติ เวนคืนทั้งหมด ยังเหลือที่ดินซึ่งเป็นเขตติดต่อกับที่จะออกพระราชบัญญัติได้อีก แต่ขณะนี้อายุของ พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวใกล้จะสิ้นสุด การสำรวจเพื่อเวนคืนที่ดินไม่อาจจะกระทำได้ทัน ระยะเวลาในอายุของพระราชกฤษฎีกาที่ให้อำนาจไว้ได้ การนิคมอุตสาหกรรมฯจึงหารือ ดังนี้

(๑) การนิคมอุตสาหกรรมฯจะออกพระราชกฤษฎีกาต่ออายุพระราชกฤษฎีกา ฉบับเดิมให้มีผลบังคับต่อไปอีกห้าปี ได้หรือไม่

(๒) ถ้าไม่สามารถดำเนินการตาม (๑) ได้ การนิคมอุตสาหกรรมฯจะออกพระ ราชกฤษฎีกาฉบับใหม่ โดยใช้แผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาส่วนที่เหลือซึ่งยังไม่มี การสำรวจและ ออกพระราชบัญญัติเวนคืนในภายหลัง จะกระทำได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๓) ได้พิจารณาข้อ หารือของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและบทกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และได้ฟังคำชี้แจง จากผู้แทนการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ใน พ.ศ.๒๕๒๕ ได้มี การตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนในท้องที่กิ่งอำเภอบ้านฉาง อำเภอเมืองระยอง และอำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง พ.ศ.๒๕๒๕ เนื้อที่ประมาณ ๒๐,๐๐๐ ไร่เศษ เพื่อให้การนิคมอุตสาหกรรมฯเข้าไปทำการสำรวจเพื่อดำเนินการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม ต่อมา เมื่อการนิคมอุตสาหกรรมฯได้ทำการสำรวจที่ดินที่จะต้องเวนคืนเสร็จแล้ว ปรากฏว่า มีความ จำเป็นต้องใช้เนื้อที่เพียงบางส่วนที่ได้กำหนดในพระราชกฤษฎีกาเพื่อจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม จึง

ได้ตราพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลห้วยโป่ง และตำบลมาตาพุด อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง พ.ศ.๒๕๒๗ เวนคืนเนื้อที่ประมาณ ๘,๐๐๐ ไร่เศษ ซึ่งได้ทำการสำรวจดังกล่าวแล้ว เพื่อจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมและกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับนิคมอุตสาหกรรม และการนิคมอุตสาหกรรมฯ ได้เริ่มพัฒนาที่ดินที่เวนคืนเพื่อจัดตั้งเป็นนิคมอุตสาหกรรม กับจัดแบ่งพื้นที่เพื่อให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเป็นลำดับมา

ต่อมา เนื่องจากผู้ประกอบการอุตสาหกรรมได้จองพื้นที่เพื่อจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมาก การนิคมอุตสาหกรรมฯ เห็นว่าพื้นที่ที่ได้เวนคืนแล้วไม่เพียงพอสมควรจัดหาพื้นที่เพิ่มเติมเพื่อรองรับการขยายตัวด้านอุตสาหกรรม และเนื่องจากที่ดินตามที่ได้กำหนดในพระราชกฤษฎีกา พ.ศ.๒๕๒๕ ยังมีเหลืออยู่มีได้ตราพระราชบัญญัติเวนคืนทั้งหมด ประกอบกับอายุของพระราชกฤษฎีกา พ.ศ.๒๕๒๕ ใกล้จะสิ้นสุด ไม่อาจทำการสำรวจเพื่อเวนคืนได้ทันภายในอายุของพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวการนิคมอุตสาหกรรมฯ จึงขอหารือว่าจะออกพระราชกฤษฎีกาต่ออายุพระราชกฤษฎีกาฉบับเดิมต่อไปอีกห้าปีได้หรือไม่ ถ้าไม่สามารถทำได้จะออกพระราชกฤษฎีกาฉบับใหม่โดยใช้แผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา พ.ศ.๒๕๒๕ ส่วนที่เหลือซึ่งยังไม่มีมีการสำรวจและเวนคืนได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๓) พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนในท้องที่กิ่งอำเภอบ้านฉาง อำเภอเมืองระยอง และอำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง พ.ศ.๒๕๒๕ ตราขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๘^๑แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยมาตรา ๓๘ ดังกล่าวกำหนดให้การนิคมอุตสาหกรรมฯ มีอำนาจดำเนินการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ และจะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนไว้ก่อนก็ได้ โดยให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่งตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ที่ใช้บังคับในขณะที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาฉบับที่เป็นปัญหานี้ คือ พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ.๒๕๔๗ ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๖^๒วรรคสี่ ว่า ถ้ามีการตราพระราช

^๑มาตรา ๓๘ เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดตั้งหรือขยายเขตนิคมอุตสาหกรรม ให้ ก.นอ.มีอำนาจดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

ในการนี้ จะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่คิดว่าจะเวนคืนไว้ก่อนก็ได้ และให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

อสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยการเวนคืนตามวรรคหนึ่งให้ตกเป็นของ ก.นอ.และให้ ก.นอ.มีอำนาจดำเนินการโอนไปยังผู้ประกอบการอุตสาหกรรมหรือผู้ประกอบการที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรมได้

^๒มาตรา ๖ เมื่อรัฐบาลได้ตกลงพิจารณาจะทำกิจการใดดังกล่าวในมาตรา ๕ แต่ยังมีได้

กฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่คิดว่าจะเวนคืน ให้พระราชกฤษฎีกานั้นมีอายุสองปี หรือตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกา แต่ต้องไม่เกินห้าปี ดังนั้น เมื่อมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนในท้องที่กิ่งอำเภอบ้านฉาง อำเภอเมืองระยอง และอำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง พ.ศ.๒๕๒๕ กำหนดอย่างชัดแจ้งให้พระราชกฤษฎีกามีอายุห้าปี ประกอบกับการนิคมอุตสาหกรรมฯ ได้สำรวจที่ดินที่จะเวนคืนเสร็จแล้ว พร้อมทั้งได้ตราพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลห้วยโป่ง และตำบลมาบตาพุด อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง พ.ศ.๒๕๒๗ เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ที่ได้ทำการสำรวจตามพระราชกฤษฎีกาแล้ว การดำเนินการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามวัตถุประสงค์ที่ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อการสำรวจที่ดินในครั้งนั้นจึงได้เสร็จสิ้นไปแล้ว การนิคมอุตสาหกรรมฯ จึงไม่อาจต่ออายุพระราชกฤษฎีกาฉบับเดิมให้มีผลบังคับต่อไปอีกห้าปีได้

๒. ส่วนปัญหาการใช้แผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาฉบับเดิมส่วนที่เหลือซึ่งยังไม่มี การสำรวจและออกพระราชบัญญัติเวนคืนเพื่อจะออกพระราชกฤษฎีกาฉบับใหม่นั้น เห็นว่า ถ้าจะต้องตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนฉบับใหม่แล้ว การนิคมอุตสาหกรรมฯ ก็จะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติมาตรา ๕ วรรคสาม และมาตรา ๖ วรรคสอง แห่ง

กระทำการสำรวจที่ที่เจาะจงให้แน่ จะได้ออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่คิดว่าจะเวนคืนนั้น ขึ้นฉบับหนึ่ง

ในพระราชกฤษฎีกานั้นให้ระบุ

(ก) ความประสงค์ที่จะเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

(ข) เจ้าหน้าที่อสังหาริมทรัพย์

(ค) กำหนดเขตที่ดินที่ต้องเวนคืน

ให้มีแผนที่หรือแผนผังประเมินเขตที่ดินในบริเวณที่คิดว่าจะต้องเวนคืนและแสดงเขตที่ดินที่อยู่ในบริเวณที่ประเมินนั้น ติดไว้ท้ายพระราชกฤษฎีกานั้น แผนที่หรือแผนผังที่กล่าวมานี้ให้ถือว่าเป็นส่วนแห่งพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาเช่นนี้มีอายุสองปีหรือตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกานั้น แต่ต้องไม่เกินห้าปี แล้วแต่จะเห็นว่าจำเป็นเพื่อทำการสำรวจที่ดินที่เจาะจงต้องเวนคืนนั้น

“มาตรา ๓ พระราชกฤษฎีกานี้ให้มีอายุห้าปี

“มาตรา ๕ เมื่อรัฐมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการใด ๆ อันจำเป็นเพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภคหรือการอันจำเป็นในการป้องกันประเทศ หรือการได้มาซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ หรือเพื่อการผังเมือง หรือเพื่อการพัฒนาการเกษตร หรือการอุตสาหกรรม หรือเพื่อการปฏิรูปที่ดิน หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น ถ้ามิได้ตกลงในเรื่องการโอนไว้เป็นอย่างอื่น ให้ดำเนินการเวนคืนตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่มิบทบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนไว้ในกฎหมายอื่นโดยเฉพาะแล้ว ก็จะต้องดำเนินการเวนคืนเพื่อกิจการตามกฎหมายดังกล่าว เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นสมควร จะมีมติให้ดำเนินการเวนคืนตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้แทนก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการเวนคืนตามวรรคหนึ่ง จะตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนไว้ก่อนก็ได้

“มาตรา ๖ พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนต้องระบุ

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ.๒๕๓๐ คือ ต้องจัดให้มีแผนที่หรือแผนผังประเมินเขตที่ดินในบริเวณที่คิดว่าจะต้องเวนคืนและแสดงเขตที่ดินที่อยู่ในบริเวณที่ประเมินนั้นติดไว้ท้ายพระราชกฤษฎีกานั้น ซึ่งแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวนี เห็นว่า ก็จะต้องเป็นแผนที่ที่แสดงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับที่ดินตามความเป็นจริงในขณะนั้น ดังนั้น การนิคมอุตสาหกรรมฯ จะต้องจัดทำแผนที่ใหม่เพื่อแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาฉบับใหม่

อนึ่ง การดำเนินการให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาใหม่ย่อมเป็นอำนาจของกระทรวงอุตสาหกรรมในฐานะผู้รักษาการตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย การนิคมอุตสาหกรรมฯ จึงต้องดำเนินการเรื่องนี้ผ่านทางกระทรวงอุตสาหกรรม

(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์

(นายอมร จันทรสมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๓๐

(๑) ความประสงค์ของการเวนคืน

(๒) เจ้าหน้าที่เวนคืน

(๓) กำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนเท่าที่จำเป็น

ให้มีแผนที่หรือแผนผังประเมินเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืนและแสดงเขตที่ดินที่อยู่ในบริเวณที่ประเมินนั้น ติดไว้ท้ายพระราชกฤษฎีกานั้น แผนที่หรือแผนผังดังกล่าวให้ถือเป็นส่วนหนึ่งแห่งพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาเช่นว่านี้ให้ใช้บังคับได้กำหนดสองปี หรือตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกานั้น แต่ต้องไม่เกินสี่ปี แล้วแต่จะเห็นว่าจำเป็นเพื่อทำการสำรวจที่ดินที่จะต้องเวนคืนนั้น

พระราชกฤษฎีกาเช่นว่านี้มีอายุสองปีหรือตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกานั้น แต่ต้องไม่เกินห้าปี แล้วแต่จะเห็นว่าจำเป็นเพื่อทำการสำรวจที่ดินที่จะต้องเวนคืนนั้น